

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 850—
pol leta . . . 130—
četrt leta . . . 90—
za mesec . . . 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . 240—
četrt leta . . . 120—
za mesec . . . 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
pololetno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki na posiljajo
časopisno po nakazilu.

« Zaradi namene po
dostavi sicer
pri 33 mm
a črna » K
in sedel.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1.
Telefon št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1'60 K.

Vprašanje glede inseratov i. dr. se naj p. na odgo-
vor dopisnice ali znamka. — Dopisi naj so frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Pred novo rudarsko krizo.

Ministerialna komisija, določena, da
predi začetku med rudarji in trboveljsko
premogokopno družbo je te dni izdelala do-
ločila za delavske meze. Kakor je našim
bratcem znano, je bilo rudarjem svojčas
objavljeno, da se jim plače popolnoma iz-
enačijo s prejemki rudarjev v Velenju in
Zabotovu. Sklepi, ki jih je izdelala mini-
sterialna komisija pa se, kakor izve-
mo, precej razlikujejo od obljub, ki so bile de-
lavstvu prvotno dane. Komisija se ne strinja
z delavstvom v vprašanju, kdo spada
med družinske člane ter ima pravico do
podpore. Dočim vlada glede družinskih
članov pri rudarjih v Velenju zelo širok po-
jem, se je postavila komisija glede Trbo-
velj na zelo ozko stališče. Dalje ne
priznava ministerialna komisija trbovelj-
skim rudarjem kategorij profesoristov. Po-
stavlja se tudi na stališče, da veljajo po-
viški za Trbovelje šele od 12. januarja t. l.
dalje, dočim so prejemali rudarji v Vele-
nju zvišane plače od 3. oktobra dalje. De-
lavstvo je vruče tega nezadovoljno, ker ni
sodeloval v komisiji zastopnik delavskega
glave katerega je bilo objavljeno, da bo
priletno pri posvetovanju.

Po regulativu ministerialne komisije bi
bili trboveljski rudarji z ozirom na nekatere
rudarje v Velenju približani v prejem-
kih. Težkoče pa tvorijo tudi pogajanja glede
obnove dela v šenjanjskem premo-
govniku. Tamkaj stanka sploh ni prenehala,
ker lastnik premogovnika ni podpisal pogo-
jev, kakor to zahteva delavstvo.
Da se razčisti rudarsko vprašanje, se
je večerjal oglašila pri vodji deželne vlade
dr. Pitamca. 4 članska deputacija rudarjev
iz trboveljskega revija. Deputacija je za-
htevala, da se predlog ministerialne komi-
sije revizira in uredi, meze pa izenačijo
po svoječasni obljubi. Do sporazuma ni pri-
šlo. Odpostavljeni je bilo obetano samo, da

dobi delavstvo odgovor, kar se zgodi baže
danes.

Razumljivo je, da je delavstvo v Tr-
boveljah vsled navedenih dejstev nezado-
voljno. Za danes, v nedeljo popoldne, je
sklican v Trboveljah shod rudarjev, v slu-
čaju da ne bo dovoljen shod, pa se bo vršila
konferenca rudarskih zastopnikov, ki bo
sklepala o nadaljnjem postopanju. Delavstvo
je vsled prevare ogorčeno in zahteva, da
se štrajk obnovi. Kakor je podoba, izbruhne
stavka v ponedeljek.

Ljubljanski dopisni urad je izdal o tej
zadevi sledeči komentar: Danes v soboto
sta se oglašila pri vodji deželne vlade za Slove-
nijo dr. L. Pitamca deputacija Trbov. pre-
mogokop, družbe in deputacija rudarjev. Obe
deputaciji je sprejel vodja dr. Pitamca. De-
putacija Trboveljske premogokopne družbe
kakor tudi deputacija delavskega sta se pri-
tožili in protestirali proti sklepi ministeri-
alne komisije, ki je določila nove meze
za trboveljsko delavstvo. Zastopniki druž-
be so poudarjali, da bodo po novih mezdah
prejemki rudarjev v Trboveljah veliko večji
kakor prejemki rudarjev v Velenju, delavci
pa so zopet poudarjali, da se z odred-
bami ministerialne komisije precej pri-
krašajo. Trboveljska premogokopna druž-
ba je razen tega protestirala proti formal-
nem postopanju ministerialne komisije,
ker je v Trboveljah vršila revizijo in za-
slihevala družinske funkcije ne da bi
bila pri tem nazadnje tudi ravnanjsko.

Vodja deželne vlade dr. Pitamca je obema
deputacijama izjavil, da nima deželna vla-
da prav nobenega vpliva na ministerialno
komisijo, ker je popolnoma avtonomna. Tr-
boveljska premogokopna družba, kakor tudi
delavstvo se bosta pritožila proti postop-
anju ministerialne komisije na ministrstvo.

Pogreb vojvode Mišića.

LDU Beograd, 22. jan. Pogreb-
no svečanosti so pokopnem voivodi
Živojnu Mišiću so se pričele točno
ob 10. dopoldne. Krsto s pokopnikom
so položili na voz načelniki general-
nega štaba in generali v spremstvu
vojni akademikov. Spreved se je
razvil nastopno: Na čelu so nosili
kriz. nato je korakala godba kralje-
ve garde, vojni akademiki, gostenci
podčastniške šole, eskadron konice,
nevsko društvo »Obilica«, invalidi,
dobrovolci, duhovništvo. 4 častniki
z odlikovanji pokopnika, voz s kr-
stom, za njim pa ministri, generali,
narodni nosilci itd. Ko je spreved
prišel pred kraljevi dvor je pristopil
regent prestolonaslednik Aleksander
v spremstvu generala Živkovića in
dveh adiutantov. V cerkvi so čakali
na spreved princesa Jelena, bivši
min. predsednik dr. Vesnić, min.
predsednik Nikola Pašić, italijanski
konzul in zastopniki diplomatskega
žbora. Italijanski vojni ataše je po-
ložil na krsto palmo. Po cerkvenem

obreda je govoril v slovo pokopniku
patriarh Dimitrije. V imenu vlade in
vojske je govoril general Jovanović.
za njim pa predsednik konstituyente
dr. Ribar. Ko so krsto menesli iz
cerkve, je govoril ministrski pre-
sednik Nikola Pašić in drugi. Zatim
so se pogrebne svečanosti nadalje-
vale.

LDU Beograd, 21. jan. Angleški
častniki so položili na Mišićovo kr-
sto venec z napisom: »De la part
des camarades des armées britan-
iques«. Beogradska občina je položila
venec z napisom: »Našemu heroju
in voivodi občina beogradska«. Beo-
gradska občina je sklenila, da pok-
opniki zavrže grobnico.

LDU Beograd, 21. jan. Za načel-
nika glavnega generalnega štaba bo
po vseh prihodnih imenovanj voivoda
Petar Bojović, komandant prve ar-
mijske oblasti.

Položaj v Beogradu.

Beograd, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
V parlamentarnih krogih se govori, da se
bo pričetkom prihodnjega tedna situacija
izboljšala in da si bo vlada zagotovila ve-
čino za ustavo in za volilni zakon. Računa
se, da bo trajalo delo ustavnega odbora do
konca meseca marca. Debatu v konstitu-
ante bo trajala približno štiri mesece, t. j. do
konca julija. Nato bi se sklenil novi volilni
zakon. V jeseni pa bi se vršile volitve za
redni parlament.

Beograd, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
Naš poročevalec je imel razgovor z aktiv-
nim ministrom, katerega je zaprosil, naj se
izjavi o stališču Pašićeve vlade. Minister
je izjavil, da je vlada pripravljena popu-
stiti v gotovih vprašanjih, toda v vpraša-
nju ustave stoji na stališču, da se ustava
sprejme z enotnim glasom več kot polovico
vseh prisotnih poslancev in ne z polovico
vseh izvoljenih poslancev, kakor se to od
gotove strani zahteva, ker bi v tem primeru
bilo ogroženo delo v konstituantu.

Beograd, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
Iz krogov poslancev Jugoslovanskega in
Narodnega kluba doznavamo naš poročevalec,
da presoja ta kluba situacijo precej pe-
simistično. Ako se člen 8. ne izpremeni, se
s tem onemogoči Hrvatim in Slovencem,
da pridejo v konstituantu. V tem primeru
ni izključeno, da zapuste poslanci Narod-
nega in Jugoslovanskega kluba Beograd.

Program pariške konference.

Berlin, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
„Deutsche Allgemeine Zeitung“
javlja iz Londona, da bo Lloyd George
na pariški konferenci predlagal naj se v prvi vrsti razpravlja o
finančni pomoči Avstriji in o raz-
ložitvi antantne politike na pram

sovjetski Rusiji. Lloyd George bo
podpiral sporazum, ako bo Rusija
pripravljena opustiti vsako propa-
gando v Srednji Aziji in Indiji. An-
glijci je baže proti podpori pustolov-
ščin belih gardistov na Franciji.

MUSLIMANI IN POSLOVNIK.

Beograd, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
Današnji sklep odbora za izpraznjenje po-
slovnika glede kvalifikacije večine za spre-
jem ustave je vzbudil v muslimanskih kro-
gih veliko nezadovoljnost. Muslimani vztra-
ljajo na svojem stališču, da mora kvalifi-
kacija značati tri peline poslancev. Muslimani
menijo, da jim je bila z današ-
njim sklepom, t. j. polovico plus 1, vržena
rekavica. Danes dopoldne se je vršila seja
muslimanskega kluba, na kateri je dr. Spa-
ho poročal o položaju. Na tretjini seji bodo
muslimani končevali sklepali o tem
vprašanju.

ZEMLJORADNIKI IN RADICI.

Beograd, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
Kakor se govori, bo nekaj poslancev ze-
mljoradniške stranke odšlo približno dni v
Zagreb, da prisostvujejo sestanku Radice-
ve stranke. Tudi odgovor dr. Trumbića
se spravlja v zvezi s tem sestankom.

RADIČEVCI IN BEOGRAD.

LDU Beograd, 22. jan. Tajnik konsti-
tuyente dr. Janjić je po informacijah »Ju-
tarnega lista« izjavil dr. Basaričeku željo,
naj bi poslanci Radičeve stranke prišli v
Beograd. Zdi se, da je pogajanje za prihod po-
slancev Radičeve stranke sprememba čle-
na 8 v poslovniku in položitev prispega brez
besede »kralja«. Dr. Basariček je ztem imel
posvetovanje s Svetozarjem Prihičevićem
pri katerem je bil 20 minut.

NOV INCIDENT S POSADKO »PUGLIE«.

LDU Split, 22. jan. V četrti je došlo
do incidenta med našimi begunci in ita-
lijskimi podčastniki z vojske ladje »Pug-
lia«. Polica je posredovala za varstvo
podčastnika. Poveljnik vojske ladje »Puglia«
je pri naših oblastih protestiral proti po-
stopanju meščanstva. Obenem sta zjstral
priplula v luko dva rušilca.

SESTANEK REŠKIH BEGUNCEV V ZAGREBU.

LDU Zagreb, 22. jan. Pod predsed-
stvom profesorja Grobovca se je smeli vr-
šiti v vojni dvorani »Kola« sestanek reških
beguncev. Govorili so zastopniki reške avto-
nomske stranke Gottardi ter ex. Satran-
ko, Ivo Krznarić, Vaden in drugi. Sprejeta
je bila resolucija, v kateri se zahteva, naj
se volitve na Reki, ki so napovedane za
28. februar, odlože tako dolgo, da se vrnejo
na Reko vsi begunci. Jugoslovanska vlada
se poziva, naj zaščiti begunce naše nara-
dnosti. Končno so protestirali proti temu, da
general Cavaglia ni držal svoje besede, ker
je obljubil beguncem, da se bodo mogli vr-
niti na Reko, ko bo odpravljena blokada.
Sklenjeno je, da se reški begunci brez ozi-
ra na narodnost in stranko strnuje, da si
omogočijo čimprej vrnitev na Reko.

PRED SKLICANJEM ITALIJAN- SKE ZBORNICE.

Rim, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
Poslanska zbornica, ki je sklicana
za 26. t. m. bo imela na prvi seji
na dnevnem redu več interpelacij
glede cen kruha. V parlamentarnih
krogih se govori, da je Giolitti pri-
pravljen, razpustiti zbornico, ker je
sedaj ugoden trenutek za nove vo-
litve. Ker je v socialistični stranki
prišlo do razkola, bodo socialisti
pri novih volitvah doživeli poraz.

ČEŠKO-ITALIJANSKE KONFE- RENCE V RIMU.

Praga, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
O priliki poseta zunanega ministra
dr. Beneša, ki se vrši pričetkom
februarja v Rimu, bodo razpravljali
o sklepi trgovinske pogodbe in o
finančnih vprašanjih, nadalje o di-
rektnih carinskih tarifih med Če-
škoslovaško in Italijo. Govorili bo-
do tudi o paroplovni vprašanji ter
o pospešitvi desekvestracije Če-
škoslovaške lastnine.

RAZCESAR KAROL BOLAN.

Dunaj, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
Kakor se doznavajo je bivši cesar
Karel precej opasno obolel za špan-
sko boleznijo. Nahaja se z dvema
sinovima v zdravilišču Disenti bli-
zu Gscheneua. Bivši cesar mora
ostati v postelji. Pojavili so se znaki
srčne slabosti. Poklican je k nje-
mu bivši zdravnik dr. De-
luga.

Sèvres.

Mestec Sèvres ob Seni poleg Pariza je
znamito središče produkcije porcelana.
V Sèvresu se je izdelala v kraljevski redakciji
in podpisala mirovna pogodba med zave-
zniki in Turčijo.
Čuden omen! V porcelanskem mestu
podpisana pogodba se krši med vsemi po-
godbami prva.
Jutri se sestajajo zastopniki vseh za-
vezniških sil v Parizu v glavnem sopro-
to, da revidirajo sèvresko mirovno pogodbo
in urede kar tako mimogrede če avstrijske
vprašanje.

Čemu je potrebna revizija sèvreske mi-
rovne pogodbe? Antantno časopisje nam
trdi med drugim, da vsled tega, ker se je
vrnil na Grško germanofilski kralj Konstan-
tin, Bolgarija naj bi vsled tega po predlo-
gih Francije dobila dohod na morje in tudi
Turčija naj bi dobila nazaj precej odvzetega
ozemlja. Toda vzrok so drugod. Angliji
gre za vrat. Ruska propaganda je zvezo-
trajala v Indiji ves svet. Velika Britanija
pošilja danes kot podhralla v Indijo lorda
Readinga, moža, ki je na glasu, da ima vse
mogoče sproti ter zna biti ob času tudi
nesramno surov. Mož se je pisal, predno
je dobil lordovstvo, Rufus Isaacs — po rasi
bodo lastnosti torej odgovarjale. Z uporniki
ludi so se združili tudi mohamedanski pre-
bivalci te najbogatejše britanske kolonije.
Ravno mohamedanci igrajo v uporu Indije
odločilno vlogo. In mohamedanci je po-
trebna revizija sèvreske mirovne pogodbe,
ki reže ravno otomanski svet v mero.
Zavezniki bodo brez dvoma poskušali za-
dovoliti pri sedanjih konferencah Islam. Vse

NAČELNIKI POKRAJIN.

LDU Zagreb, 22. jan. »Novosti«
poročajo iz Beograda, da bodo za
prehodni čas, ki nastopi po sprejetju
ustave, postavljeni na čelo pokrajin
kraljevi namestniki.

FINANČNI MINISTER DOLOČEN.

LDU Zagreb, 22. jan. Kakor po-
ročajo »Novosti«, je bil na današnji
seji demokratskega kluba določen za
finančnega ministra Voja Marinko-
vić.

GREMIJ TRGOVCEV IN HIŠNI PO- SESTNIKI.

LDU Ljubljana, 22. jan. Poverništvo
za socialno skrb je povabilo gremij trgo-
vcev v Ljubljani, naj zavzame svoje stališče
napram zahtevi hišnih posestnikov, po ka-
teri naj bi se jim obrnil in poslovali prostori
prepuštili po novi stanovanjski naredbi v
popolnoma svobodno razpolaganje. Gremij
trgovcev je izjavil, da tej zahtevi hišnih
posostnikov pod nobenim pogojem ne more
ugoditi, ker bi bile posledice naravnost ka-
tastrofalne za trgovce. Gremij trgovcev si-
ker uvideva težavni položaj hišnih posestni-
kov, radi česar predlaga, naj se jim dovolj
povišanje najemnine za poslovne prostore
na največ 100 odstotkov predvojnega na-
jemnine.

NEMŠKO IMETJE V ITALIJI SE NE ZAPLENI.

Rim, 22. jan. (Izvirno poročilo.) Popo-
lo Romano demantira po informacijah
pri vladnih krogih vesti o predložitvi kon-
fiskaciji zaplenjene nemške lastnine.

AMERIŠKI KONGRES IN NEMCIJA.

Berlin, 22. jan. (Izvirno poročilo.) Iz
Kodanja javljajo: Ker se kongres za raz-
orožitev, ki ga namerava sklicati Harding
tako je nastopi mesto predsednika, se-
stane takoj, ko Zedinjene države sklenejo
z Nemčijo mir, menijo v angleških poli-
tičnih krogih, da ni izključeno, da bo tudi
Nemčija zastopana na kongresu. Ameriški
kongres se dne 4. aprila sestane in izreči
sej, na kateri se sklene mir z Nemčijo.

NARASTANJE DELAVSKE KRIZE V AN- GLIJI.

LDU London, 21. jan. »Westminster Ga-
zette« javlja, da postaja na angleškem de-
presija med delavskimi krogi vsled tega,
ker ne morejo dobiti dela, čimdalje večja.
V južnem Walesu in v Durhamu je 10.000
delavcev brez dela. V okraju Bonty Priid
so morali odpasti večeraj 6000 delavcev. V
Pengam in Groesloun pri Durhamu so
morali veliki rudniki ustaviti svojo delo.

ČEŠKA POGAJANJA Z AVSTRIJO.

Praga, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
Kakor javljajo »Lidove Noviny«, so
zastopniki ministrstva za trgovino z
mostovstvom in drugih oblasti večeraj
odpotovali na Dunaj, da prično
pogajanja z avstrijsko vlado. Raz-
pravljali bodo tudi o razdelitvi li-
kvidacijske imovine in o predlogih
reparacijske komisije.

Praga, 22. jan. (Izvirno poročilo.)
Na včerajšnji seji ministrskega
sveta se ni padla odločitev o demisi-
ji trgovinskega ministra dr. Ho-
towtza in prehranjevalnega mini-
stra Prusse. Dr. Hotowetz ne od-
ide na Dunaj, temveč odpotuje v
ponedeljek v London, da konča tam
trgovinska pogajanja z angleško
vlado.

ATENTAT NA MUSTAFA KEMAL PASO.

Berlin, 21. jan. (Izvirno poročilo.)
„Deutsche Allgemeine Zeitung“
javlja iz Aten: Po poročilih iz Smirne
je bil na Mustafa Kemal pašo iz-
vršen atentat. Napadalec je turški
častnik, ki je na Mustafa oddal tri
strele, pa ga ni pogodil. Častnika so
priheli.

ASTRONOM FOERSTER UMRL.

Berlin, 21. jan. (Izvirno poročilo.) V
torek je na svojem posestvu pri Potsdamu
umrl dolgoletni ravnatelj berlinske zvez-
darne tajni vladni svetnik profesor dr. Vi-
lhelm Förster v starosti 89 let. Spisal je
mnogo znanstvenih del in je imel po vsem
svetu sloves kot eden najboljših astron-
mov.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA 22. januarja.

Valute in devize.

Praga: dinarji 204, nemške markje
123.75, švic. franki 1218.50, lire 273, franc.
franki 507.50, funti 291, dolarji 78, avstrij.
krona 12.50, poljske marke 7.25.
Curih: Berlin 10.60, New York 637,
London 24.10, Pariz 43, Milan 22.85, Praga
8.45, Budimpešta 1.15, Zagreb 4.05, Varša-
va 6.70, Denar 1.87 1/2, avstrij. krona 1.
Dunaj: dinarji 1834—1854, dolarji
613—617, nemške marke 1005—1011, funti
2400—2420, franc. franki 4330—4370, lire
2380—2400, poljske marke 81.75—82.75,
švic. franki 11.700—11.750, češke krona 864
—870, madž. krona 124—126.

Posiljite naročnino!

Okolu poslovnika.

Beograd, 21. jan.

Danes je bila četrti seja odseka za izpremembo poslovnika. Prečitala se je redakcija o interelacijah, sestavljena na g. Timotijeviću z ozirom na predloge zemljoradnikov in demokratov glede izpremembe člana o interelacijah. O tem se je razvila debata. Minister Trifković je govoril da namen interelacij ni zblizjevanje strank temveč stavljanje vprašanj na ministrstvo, na katero je interelacija naslovljena. Ako se zato spreime, da sme vsak poslanec interelirati mora vlada nasti še med delovanjem odseka. Vlada bi rada dala koncesije, vendar na hoče, da v detaljih ostane pri tem, kar je v starem poslovniku. Vlada predlaga tole redakcijo: Na interelacije bo vlada odgovarjala takrat kadar bo sklenila skunščina, razen ako bi vlada zahtevala da se odgovor odloži. Na to se mora pristati, da v tem trenutku, ko ustava še ni sprejeta, podeli zaupanje vladi dveh naimoćnejših skupin, ki se bo bržkone razširila v široko vlado v katero bosta vstopili še dve skupini. Vlada je za to, da se odgovarja na interelacije vsak tretji četrtak, mora na se odgovarjati na vse interelacije do konca seje. Ko bo sprejeta ustava bo vlada za to, da se o interelacijah sklepa vsak drugi dan. Ako se bo delalo tako, potem bo mogoče da se spreime ustava. — G. Moskovljević se je izrazil da je zemljoradniška stranka za to, da se spreime ustava, ne dopušta na vladi, da bi brez vsake kontrole delala kar bi hotela. Narod smatra da je ustavotvorna skunščina nad vlado. Zato zahteva, da se uvede pravo interelacije enkrat na teden. — Dr. Sneh (musliman) se ne strinja z vladnim predlogom, da bi vlada smela odlagati interelacije tudi tedaj, ako bi skunščina sklenila, da se interelacija vrši. To bi pomenilo lemati ustavotvorni skunščini pravice nadzorovati vlado. — Dr. Ninčić predlaga, naj se interelacije vršijo vsake tri dni, ker je za važne stvari ta čas zadosten, dočim bi za manjše stvari, ki bi samo le male čas in ovirale sprejem ustave, bile interelacije na ta način odklonjene. Končno je bil člen 60 sprejet takole: Ministri odgovarjajo na kratka vprašanja ustno v treh dneh, pisмено pa v osmih dneh. Ako je za odgovor potrebno zbiranje podatkov, se ima dati odgovor v 16 dneh. — Po členu 60, se je vstavil nov člen kot 61. O tem členu so razpravljali najdalje časa. Na predlog socialista Brkića je prišlo do sporazuma, da se vsak drugi petek popoldne, tudi ponoči, kolikor dolgo bi bilo treba, smejo stavljanje interelacije in o njih razpravljati. Dosežen je dalje tudi sporazum, da sme vsaka skupina in stranka o stavljenju interelacij govoriti po enem poslancu največ pol ure. Ministri so dolžni, da najpozneje v 15 dneh po interelaciji izjavijo v skupščini, kedar bodo mogli odgovoriti na interelacijo. — Člen 65, oziroma po novi redakciji 66, o kvalificirani ve-

čini in kvorumu ostane stari, medtem, ko za nenavadne stvari sklepa ena tretjina skupnega števila poslancev, o ustavi pa večina plus eden. Na današnji odsekovi seji so se pretresali vsi členi poslovnika razen člana 8 (prisega), o katerem bodo sklepal, na koncu. Jutri popoldne bo nadaljnja seja, na kateri bodo razpravljali o členu 8 in o predlogu zemljoradniškega kluba, da se poslancem, ki so bili izvoljeni 28. novembra, pa niso prišli v parlament, razveljavijo mandati.

Legijonarji so enotni.

Praga, 18. jan.

Skateno je veselje nasprotnikov češkoslovaškega naroda, ki so prežgotali unali, da bodo legijonarji pomagali množiti komunistične vrste. Vselegionarski shod ki se je vršil včeraj v Pragi, je ustvaril dolevo zaupan pričakovano enotnost vseh češkoslovaških legijonarjev. Legijonarji so soglasno izjavili, da hočejo delati vsi v duhu prvega med legijonarjev prezidenta Masaryka, ki jim je poslal na shod poslanico, s sledečimi besedami:

»Vsak od vas se je prišteval k kakšni politični stranki a kljub temu smo imeli in imamo skupno to česar nam ne more nihče vzeti, zato ste se danes sešli in se snidete zopet — vedno zopet. Bolevali smo se in zmagovali smo v imenu ideje, ki se z neženim strankarstvom ne da oslabiti. Strankarstvo res, je pri nas dosti močno in razburljivo, toda če se ne motim, bi vam morala biti kriza ki jo vidimo v vseh strankah, v vsopodbudo za združitev Vaših moči za skupno delo. Poznam težkoče, ki se vam prerematično delajo z leve in desne. Delati moramo za republiko in pomagati moramo vsakemu in vsem bratom. Želel bi, da bi postali legijonarji administrativni in socialni vzor.

Masarykova poslanica je bila z burnim navdušenjem sprejeta. Legionarski odgovor se glasi:

»Za nas legijonarje ne more biti drugega programa, kot edeic, ki jih le dala življenska modrost naših revolucij za meami. Tem orinciom ostanemo zvesti do konca.« Najnovejša točka shoda je bil sklop, da se dosedanje legionarske organizacije razmiste in da se ustanovi enotna organizacija.

To dejstvo je vsa češka javnost z velikim navdušenjem in z še večjo zalivalo sprejela, ker sedaj prenehaio unania raznih ljudi ki so mislili, da bodo legijonarji podpirali teroristične akcije. Legijonarji so se izrekli za državno politiko, za politiko vsvariačočega socializma, ki hoče z demokratizmom delati za prestavbo današnjeve gospodarskega reda.

Pisem o legijonarjih obširnete ker slišim od Vaših ljudi, ki semkaj prihajajo včasih prav čudne nazore. Dr. P—n.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Kulturne drobtine. NOVI LETNIK „LJUBLJANSKEGA ZVONA“.

Z letom 1921 stoji »Ljubljanski Zvon« v keto desetletje. Naši današnji generaciji je v svojih starih letnikih arhiv kulture in duševnih stremien, v novem hoče biti nie glasnik. Tako bo nadaljeval stano tradicijo svojih prednikov, svest si novih nalog in novega razširjenega delokroga, ki ga čaka v osvobodeni domovini.

Z evradivom — ti zanimivim! — je bogato založen. Med letom bo začel nadaljevati dr. Ivan Tavčar svoj znameniti zgodovinski roman »Visočna kronika«, ki je v prvem delu zbudil sološno pozornost. Dr. Ivo Šorli bo vse leto prinašal zanimive storije iz tolminskih hribov, ki kažejo da je Tolminec v svojih čednostih enak na tem in na onem svetu. Ivan Zorec bo priobčil daljšo novo »Nena pot«, Milan Fabjančič daljšo sliko »V novi svet«, Ivan Albrecht troje krašjih koroskih povesti. V. Mazi črtici: »Verica« in »Prepovedana pot«, Marija Kmetova par kratkih črtic. V novem delu bo dr. Ivan Prilatič vse leto priobčeval »Dušegne profile naših preporoditeljev«. Miran Jarc je napisal daljšo študijo o »moderni srbohrvaški literaturi«, prof. begeralske univerze dr. H. Barić pa pripravila za šeststoletnico Dantejeve smrti dali to štud. o »Danteju poetu in filozofu«. Da je »Zvon« bogato založen s pesnimi naših najbolj-

ših poetov, tega ni treba poudarjati še posebe. Poročila o naši drami bo nisal Fr. Albrecht, o naši operi m vodbi Anton Lalo vic.

V »književnih poročilih« bo Zvon kakor doslej posvečal pozornost slovenski in srbohrvaški literaturi — mogoče v preslednih referatih — v »Kroniki« pa bo deloma referiral, deloma glasiral važnejša aktualna praranja naše kulture. Novo okusno znanje opremo za bodoči letnik je oskrbel S. Santel.

Celoletna naročnina »Ljubljanskega Zvona« znaša 180 K, polletna 90 K četrtletna 45 K. Posamezna številka velja 18 K. Za Italijo velja celoletna naročnina 60 lir.

Neprenehoma rastoči stroški pri izdajanju lista so nas prisilili, da smo zvišali naročnino, za marsikova mogoče preobčutno. Vkljub temu upamo da nam bodo ostali vsi stari naročniki zvesti in da se bo njihov krog celo razširil. Krizo, ki jo preživlja naša knjižna produkcija, bomo premagali samo s pomočjo vseh onih prijateljev naše kulture, ki jim je le na knjižna nie naložividejši izraz. In ki so prepričani, da nam je duševna kultura v enaki meri potrebna, kakor bo živahno kulturno življenje našleša in najboljše moralna opora za one naše brate, ki jim še ni dano, da bi bili z nami pod eno streho.

Vse naročnike prosimo, da takoj obnove naročnino po priloženi položnici. Ljubljanske naročnike pa še prav posebej prosimo, naj ne zahtevajo od založništva da bi pobiralo naročnino no posebnem nabiralcu.

Valutno vprašanje v češkem gospodarskem parlamentu.

Praga, 14. jan. 1921.

Včeraj popoldne se je v prostorih trgovskega ministrstva pod predsedstvom bivšega ministra Forta vršila seja finančnega odseka češkega gospodarskega parlamenta, na katerem je g. Dorazil predaval o valutnem problemu. Prinašamo glavne misli njegovega predavanja, ker poskuša v niem rešiti ves komplicirani problem restavracije narodnega gospodarstva v povoini Evropi:

»Središče vseh gospodarskih problemov sedanje dobe je vprašanje valute. Tega vprašanja pa ni mogoče rešiti kot takega: njegova končna rešitev mora iziti iz ozdravljenja vsega gospodarskega življenja. V to svrhu na je potreben načrt, ki ga dosedaj nimamo.

Zdrava valuta le samo ona valuta, ki je krita z resnično vrednoto in je možna samo tam, kjer so finance in proračun države v popolnem redu. Naš sedanjí bankovec na je samo neobrestna nakaznica državnega dolga in njeva vrednost je popolnoma podkonana vsled sistema vezaneve gospodarstva. Sele no zrušeni vezane trgovine z devizami ki tudi celega sistema vezaneve gospodarstva more biti dana osnova uspešnega reševanja valutne krize.

Drugi korak je likvidacija državnih dolgov. Ako imamo sedaj 40 milijard dolga in računamo na osnovi izskustva dosedanjih razmer, bo ta dolg v dobi prihodnjih treh do štirih let zrasel za nadaljnjih 15 milijard, imamo precej točno osnovo državnega finančnega bremena za katerega likvidacijo gre.

Ta dolg se mora pokriti z resnično vrednostjo. Ker pa seveda država nima toliko premoženja, niti toliko dohodkov, da bi ta dolg lahko sama pokrila, mora pokriti z imetjem svojih državljanov, kar ni samo njena pravica, temveč tudi njena dolžnost. Treba pa je dobro premisliti, kakšno premoženje se lahko v to svrhu porabi. Premično imetje, stroji, živila in živina se mora izločiti.

Vse te vrednote so za vojne več ali manj trpele. Obremeniti se zamorejo samo nepremičnine, ki med vojno niso trpele in katere se mora računati v osnovni, predvojni, zlati valuti, ker niso niti poslopja, niti zemlja vsled vojne mčesar zgubile na svoji vrednosti.

S hipotekarnimi zapisi na nepremičnine (zgradbe in zemljo) bi država dobila kakih 14 milijard zlatih kron. Ti dolgovji ležeči na nepremičninah, bi dali novo osnovo za naše narodno gospodarstvo, ker hipotekarni dolgovji pomenjajo v resnici nacionalizacijo zemlje. Zato mora država nepremičnine kar najbolj obremeniti. Samo tako se zopet povrne smisel za varčnost, samo tako bo pridobil denar zmet na cení. Stiri petine te hipotekarne obremenitve odpade na poljedelce, ki bi obresti lahko plačevali, ker bi bili njihovi dohodički dovolj visoki.

To velja dober del naročnine. Nat se tudi oni poslužijo položnic, in sicer čim orei.

Založništvo »Ljubljanskega Zvona«, Ljubljana, Sodna ulica 6.

KONCERT »GLASBENE MATICE«.

se vrši v pondeljek, dne 24. januarja 1921 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Sodelujejo: solistinja kr. opere gđ. Vilma de Thierry (alt), konservatorijski profesor g. Janko Ravnik (klavir) in pevski zbor »Glasbene Matice«. Koncert vodi g. Niko Štrifof. Spored: 1. Anton Lajo vic: Pastirčki. Emil Adamič: Prišla je jesenska noč. Anton Lalo vic: Kronarji. Ples kralja Matiaža. Poje mešani zbor. 2. L. M. Škerljanc: Beli oblaki. Jesenska pesem. Anton Lajo vic: Spleen. Razdvojenost. Poje gđ. Vilma de Thierry. 3. Josip Proházka: Moravska narodna. Ferdinand Juvanc: Slovenska zemlja. Poje moški zbor. 4. Emil Adamič: Ah zvončki... Da imel bi nerutničke. Dudedlački. Poje ženski zbor. 5. Janko Ravnik: Melanholiia. V razkošni sreči. Prišla si... Poje gđ. Vilma de Thierry. 6. Anton Lajo vic: Zeleni Jurij. Kiša. Medved z medom. Poje mešani zbor (alt solo pri prvi točki gđ. Vilma de Thierry). Vstopnina: sedeži po 50, 40, 30, 20 in 15 K. Stoišča po 10 in 4 K. Vstopnice se dobivajo v predprodaji v trafikí v Prešernovi ulici in na večer koncerta pri blazalni. K.

V olajšavo manipulacije bi se uvedlo za te, ki bi to želeli, izvoz v naravi n. pr. v poljedelskih produktih; z njihove prodaje, kakor tudi z obresti hipotek bi država ustvarila fonde, iz katerih bi podpirala produkcijo, katere povišanje

je edina cesta k dosegi ravnotežja v narodnem gospodarstvu.

Debata o tem vprašanju se nadaljuje in bo končana šele čez kakke tri tedne. O končnih rezultatih bomo poročali. — n

Razna poročila.

Čehl ob Mišičevi smrti. Ko je dospela v Prago vest o smrti načelnika generalnega štaba zmagovite jugoslovanske armade, Mišića, je češkoslovaški minister za narodno branbo general Husak poslal jugoslovanskemu ministru za vojno in mornarico tole brzojavko: »Češkoslovaška armada je z najglobljim sožaljem prejela poročilo o smrti vojvode Mišića. Znanje so ji ogromne zasluge Mišićeve in zmagovito vodstvo pobratimske armade in njegova znanja za svobodo naših narodov.«

Odlkovanje francoskega poslanika. Prestolonaslednik Aleksander je sredi podpisal ukaz, s katerim se francoski poslanik v Beogradu Fontenay odkljuje z redom belega orla I. razreda.

Zaupnica francoski vladi. Zbornica je končala debato o izjavi vladi in dala vladi s 475 proti 48 glasovom zaupnico.

Bivša nemška cesarica na koncu. »Morningpost« poroča iz Amsterdama: stanje bivše nemške cesarice se je znova poslabšalo. Cesarica se več ne zaveda.

Livornski kongres italijanskih socialistov. Socialistični kongres je na seji 21. t. m. izvolil člane vodstva stranke in je potrdil določitev Ferrarisa kot izdajatelja lista »Avanti«. — Na dopoldanski seji socialističnega kongresa so čisti komunisti po razglasu glasovanja zapustili dvorano in odšli v drug lokal, kjer so se konstituirali kot komunistična stranka, italijanska sekcija tretje internacionale.

Svet zveze narodov. »Petit Parisien« javlja iz Zeneve: Prihodnja seja sveta zveze narodov je končnoveljavno določena na 21. februar. Razpravljati se bo zlasti plebski v Vilni in ureditev gđanskega vprašanja.

Gospodarstvo.

IZDELOVANJE POHIŠTVA V NAŠI DRŽAVI.

Poleg žita je glavni vir našega izvoza les katerega izvažamo skoro lo neobdelanega. Mogli bi ga pa izvažati tudi n. pr. v obliki izdelanega pohištva, ker bi s tem dobili v inozemstvu plačano poleg lesa tudi naše delo.

Izdeluje se sicer pri nas precej pohištva, vendar na kakšen večji izvoz še ni mislili. Izdelujejo na pri nas večinoma navadno masivno pohištvo luksuzno pohištvo se izdeluje največ pri posameznih obrtnikih. Izdelovanje masivnega pohištva je najbolj razvito po Hrvaškem. Takšne tvornice se nahajajo v Zomboru, v Novem Sadu, Anatinu, Baji, Osijeku, Mitrovici, Indijji, Brodu na Savi itd. V Sloveniji je slovela porci mizarska zadruga v Solkanu pri Gorici, ki pa orinada sedaj Italiji. Kakor čujemo smelelo veliko tvornico za vsakovrstno pohištvo tudi v Mariboru. V Sloveniji se izdeluje prilično mnogo pohištva, toda večjih tvornic doslej še nimamo.

Vse sedanje tvornice v Jugoslaviji izdelujejo razum malih izlem le enolično navadno pohištvo kar bi bilo jako prikladno za izvoz. Treba je proizvodnjo le povečati, kajti odjemalce v tujni bomo imeli, ako bo šla država tem tvornicam na roko in ne bo ovirala izvoza s previsokimi izvoznimi carinami itd. Na izvoz luksuznega pohištva pa pri teh razmerah še nekaj časa ni mislili.

Pri dobri volji in pametni politiki postane lahko ta izvoz eden dobrih virov za naše dohodke. — Glavno, na kar lahko stavimo nade da bomo mogli izdelovati pohištvo v večji meri, na je bogastvo na lesu v Jugoslaviji.

*

+ Ceno na trgu v Bački, Pšenica 970—980; ječmen 520; nova koruza 360—380; moka 15 K; otrobi 260—300 K; rejni prašiči 26 K; svinjska mast 44 K.

+ Padanje cen jugoslovanskega lesa v Trstu. Zdrje dni se je pojavilo na tržiskem lesnem trgu novo padanje cen. — Deske jugoslovanskega izvora so dosegle ceno 340 lir, stavljeni les, stavljen na parnik, 240 lir. Pred dvema mesecema so bile cene za 30—40 lir višje.

+ Likvidacija centrale za plačanje v inostranstvu. Finančna delegacija v Ljubljani objavlja uradno: Ekspozitura centrale za plačanja v inostranstvu v Ljubljani je ukinila svoje poslovanje 20. t. m. Vse posle, ki so v zvezi z likvidacijo centrale za plačanja v inostranstvu (kontrola izpolnitve obvez, osloboditev položnih garancij po kauceh ali garantnih pismih itd.) bo od tega dne naprej vršila »Devizna centrala v likvidaciji v Beogradu«. Izvozniki, ki imajo obveznosti, nastale pred uveljavljenjem nove uredbe o reguliranju prometa z devizami in valutami (Ur. List št. 120 z dne 19. oktobra 1920) se pozivljajo, da se v lastnem interesu v vseli teh zadevah obračajo neposredno na »Devizno centralo v likvidaciji v Beogradu« in ne več na tukajšjo ekspozituro za plačanja v inostranstvu.

+ Davek na produkcijo piva le v naši državi tako visok, da se pivo pri nas vsled visokih cen med širokim sloji sploh zelo malo pije. Vsled tega pada produkcija piva od dne do dne in so morale nekatere pivovarne svoj obrat popolnoma ustaviti ali pa zelo omejiti. Od tega tudi državne finance nimajo nikakih koristi, ker zvišanje davka na pivo, katerega se vedno manj prideluje, ne bo doneslo predvidenih dohodkov. Davek na pivo 8 stopinj znaša pri nas 192 kron na hektoliter. Vsled osu-

ška pri in po proizvodnji znaša davek ob prodaji piva približno 220 kron na hektoliter pri 12 stopinjah. Jugoslovanska pivovarja z letno produkcijo 100.000 hektolitrov mora torej plačati nič manj nego 22 milijonov kron državnega davka na leto. Davčne postavke na pivo v Jugoslaviji so najvišje vseh držav na svetu. Ta davek prekaša celo najvišji davek na pivo, ki obstoja v kakšni državi, za več kot dvakrat. Tako se v naši državi uničuje industrija in podjetnost.

+ Še nekaj o srebrnih kronah. Pred nekaj dnevi smo poročali, da znaša gotranja vrednost srebrne krone na podlagi cen londonskega trga 11 papirnatih kron, ter da se srebrne krone plačujejo v Italiji po 2 litri K tej naši vesti, katero so posneli razni listi, pripominjamo, da bi morale naše oblasti napraviti konec spekulacij, katera plačuje srebrne krone, kakor izvedo, od 7 do 7 in pol. Prepovedalo naj bi se pod strogo kaznijo kupčevanje s srebrnimi kronami in sploh z vsem kovanim denarjem. Država naj bi po vrednosti kupovala srebrni denar od imeteljev istega. Pravzaprav pa bi bilo na mestu, da Narodna banka kupi srebrni denar po primernih razglašeni cenah ter na ta način pomnoži srebrno krtilo novčanje.

+ Angleški kredit za naše trgovce in industrije. Naše poslanstvo v Londonu je obvestilo ministrstvo za trgovino in industrijo, da so mnoge angleške trgovske tvrdke otvorile poseben kredit za naše trgovce in industrije, da bi se tem lažje ustvarile trgovske zveze z našo kraljevino.

+ Živina iz Nemčije. Te dni je odpotovala v Nemčijo naša komisija, da sprejme živino, ki nam jo mora Nemčija po mirovni pogodbi izročiti. Komisija sestoji iz treh članov. Načelnik je polkovnik Rekalic.

+ Električna centrala na Krki pri Zagradu. Družba »Električna centrala Zagrad« namerava osnovati električno centralo pri Zagradu na Krki.

*

+ Dunajski modni teden v februaru 1921. Na Dunaju se bo vršil z ozirom na stare tradicije in povzdigo dunajske modne obrti pod pokroviteljstvom tamšnjega trgovskega ministrstva in trgovske zbornice v času od 31. t. m. do 7. februarja drugi modni teden, katerega se bo udeležilo čez 150 dotičnih tvrk, ki bodo v svojih atelieljih nudile najnovejše predmete z modnega polja. Interesanti, ki niso prejeli nobenega posebnega povabila naj se obrnejo na: Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, (Kammer für Handel, Gewerbe und Industrie, Wien, I., Stubenring 8.) Natančnejša polasnila glede možnosti potovanja, nabave valut in bivanja tamkaj, dala podružnica Nemško - avstrijskega urada za trgovski promet v Ljubljani, Resljeva cesta 1/II.

+ Blagovni promet med Avstrijo in Romunijo. Madžarski kor. urad poroča iz Bukarešte: Carinsko ravnanstvo je pooblastilo obmejno postajo, da pripuste vse iz Avstrije prihajajoče blago, ker je razveljavljena prepoved za uvoz tega blaga.

+ Uvoz zaklane živine v Nemčijo. Nemška vlada je dovolila uvoz zaklane živine v Nemčijo. Ker je pri nas izvoz zaklane živine dovoljen, se lahko razvije živahna trgovina, dokler je vreme dovolj mrzlo.

+ Vžigalna vrvice. Urad za pospeševanje obrti ima nekaj vžigalne vrvice v zalogi. Interesenti naj prigrisajo svoje potrebsne najkasneje do 1. februarja pri omenjenem uradu, Dunajska cesta 22.

+ Tečaj za luženje (balcanje) v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti je priredil v mizarski delavnici na državni obrtni šoli dvadnevni tečaj za lučenje, katerega se zaključil v otek popoldne.

Dnevne vesti.

— **Spomin na Luko Svetca.** Leta 1916. se je obhajala Svetčeva 90letnica. Za to priliko je prinesel koledar D. C. M. ljubljani posvečen opis iz peresa njegovega sohojevnika in prijatelja. Opis je izšel v proroško čestitko: »da bi po prebitem svetovnem viharju še dolgo in mirno živel med nami čil na duhu in telesu. kakor sedaj in dočkal vremena jasna Slovincem«. — Nevarno je bilo koncem leta 1916. kaj takega proročati nesebno še v tisku. toda ljubljani se je dve leti nato čestitka izpolnila. Prisoični sta mu bili še dve leti takorekoč za nameček preko nativše človeške starosti. da je še živel v osvobodeni domovini.

— **Razmelitvena komisija na Stalerskem** onravnjuje svoje delo. da se je razum malneza števila Slovincem ki so pomešani med pretežno večino Nemcev očuvalo naše narodnostno posestno stanje. Takoj nato pa poročilo prizna da pripade del občin Vel. Boč in katastralnih občin Pesnica. Špičnik Slatina in Slatinski dol — Avstriji V teh občinah pa pravih Nemcev snovih ni. temuč je le nekaj nemških uravnav. nemešanih med Slovinci. Ljudsko štetje pod bivšo Avstrijo seve ne more biti merodajno.

— **Prenevedana vsenemška knjiga** Minister za notranje stvari je prenevedal uvažanje in razpečavane knjižice: »Geschichte des Krieger«. ki je izšla na Dunaju v izdaji tvrdke »Verlag für vaterländische Literatur« ker vsebuje namergermanske tendence proti interesu naše države.

— **Izdajalec Sachs onluhan.** Pred nekaterimi dnevi je prišel v Onatijo Sachs, da bi se pogajal z italijanskim generalom o otvoritvi konzulata na Reč. Ko je prišel v Onatijo. ga je prebivalstvo obsovalo in onluvalo. Nato so ga oblastva zaprla.

— **Kako je z inozemskimi zavarovalnicami?** Poklicani čimtelji še vedno niso javnosti dovolj pojasnili dolžnosti in pravice med našimi zavarovalnicami in tujimi zavarovalnicami. Mnogo zavarovalnic sploh ne plačuje zavarovalnine in inozemstvo, češ, saj je vse izgubljeno. S tem pa izgube vse vplačane premije. Marsikomu, ki je do konca redno plačeval zavarovalnino, je potekla zavarovalna doba, a zavarovalnine ne dobi, ker si ne upa poslati v inozemstvo svoje police, češ, kdo mi jamči za izplačilo. Od kompetentne strani pričakujemo pojasnil.

— **Potrebnščine za ustavotvorno skupščino.** Ustavotvorna skupščina po potom ofornih licitacij sama nabavljala potrebne stvari, kakor premog, pisarniške potrebnščine, bencin za avtomobile, dele avtomobilov, sveče, milo itd. Vsak državljan ima pravico, vsakrat pismene ponudbe na predsednika skupščine.

— **Namješčenje in prehrana ruskih begunccev.** Na ministrski seji, ki je trajala od 16 do 19. se je sestavil poseben ministrski odsek, ki bo skrbel za to, da se vprašane namješčenja in prehrane ruskih begunccev spravi na najboljšo pot. V ta odsek so vstopili ministri za notranje stvari, vojni minister in minister za agrarno reformo. Prideleka jim bo delegat ministrskega predsednika.

— **V svrhu omejitve tihotapstva,** ki je v zadnjem času zelo oškodovalo državno blazano, je finančno ministrstvo izdelalo naredbo, ki vsebuje zelo energične predpise za zatiranje tihotapstva. Poleg ostalih kazni je določena kazen za tihotapce tudi 10 letna ječa. Dosedaj je bila največja kazen enoletna ječa.

— **Poročil se je v Dolenji Planini** pri Rakeku gospod Andrej Zihari, posestnik in gostilničar z gospodino Pavstino Patermost iz Idrije. Iskreno častitamo!

— **Razpisano je poštarsko mesto** pri poštnem uradu v Moškanjcih.

— **Grožen umor.** Na Hadem pri Princu blizu Tržica je v veliki hiši na samem stanovanju premožna vdova brez potomcev. Zadnji terek so jo pogrešili. Sestra je najela veliko ljudi, da so jo iskali. Vsi okoliški orožniki so pomagali iskati. V petek popoldne so jo našli v kleti pod jabolkami — obglavljeno. Orožniki so zaprli 23letnega sosedovega sina, ki je najbolj iskal in vedno zatrjeval: »Jaz pa mislim, da Jera še živi!« Ko so se zvečer pogovarjali iskalci, da prenoče v hiši umorjenke in začno jutraj iskati v kleti, je rekel: »Jaz bi pa v tej hiši ne bil čeznoč!« — Posebno pa so ga izdala pisma, ki so bila istočasno oddana na raznih poštah v imenu rajnice in v katerih se imenuje prijeli Joža za dediča.

— **Dva pogodbeni urednika-stenografa** s prejemki X. odnosno XI. čin, razreda drž. uradnikov išče »Dopisni urad delovne vlade za Slovenijo« za svojo podružnico v Mariboru. Predpogoji za vsprejem so: Vsaj srednješolska izobrazba ali tej odgovarjajoča splošna izobrazba, nadalje popolno znanje slovenskega in nemškega jezika in slovenske in nemške stenografije. Znanje

še drugih jezikov daje prednost. Ustmene ali pismene prijave je nasloviti do 5. februarja t. l. ali na Dopisni urad (vladna palača) ali na podružnico Dopisnega urada (poštno postojlo) Maribor.

— **Opozorja se na današnji oglas** Vzajemne posojilnice.

Liubljana.

— **Zdravstveni izkaz ljubljanske mestne občine.** V dobi od 9. do 15. t. m. je bilo rojenih 28 otrok, od teh so bili mrtvi rojeni 3. Umrla je v tem času 26 oseb, med njimi 18 domačinov in 8 tujcev. Nalezljive bolezni so bile prijavljene: 1. slučaj davice in 1 slučaj trebušnega tegarja. Obe osebi sta bili oddani v bolnico.

— **Jugoslov. napr. akad. društvo „Jadrin“** priredi socialni tečaj v dveh oddelkih. Razporedba prvega oddelka je sledeča: Dne 25. t. m. ob 20. predava tov. Stane Raper: Žensko vprašanje, 26. t. m. ob 20. g. dr. Milko Brezgar: Problemi gospodarskega razvoja Jugoslavije, dne 30. t. m. ob 10. g. Evgen Lovšij: Socializem v teoriji in praksi. Predavanja se vrše vsakokrat v Mali dvorani Narodnega doma. — II. del tečaja se vrši meseca februarja.

— **Osebna vest.** Sedanjí vodja ljubljanske licejske knjižnice dr. Avgust Zigon je imenovan za ravnatelja te knjižnice.

— **Nov evangeljski župnik** Herbert Lange ima danes svojo prvo propoved v evangeljski cerkvi na Gosposvetski cesti.

— **Utopljencev Adamiča in Kleinerjeve** še niso našli. Po Ljubljani se je govorilo, da so našli omenjena utopljena pri Štepanji vasi, oziroma pri Vevčah. Kakor pa sedaj poročajo, ta vest ne odgovarja resnici.

— **23. t. m. nameravana prireditelj** krajevne organizacije N. S. S. za Krakovo in Trnovo v Korozi (gostilna Smole) se vrši 30. t. m.

— **Za plesni venček povskega zbora** »Glasbene Matice« dne 29. t. m. vlada veliko zanimanje. Zbor namerava na plesni izvajati »Ples Kralja Matjaža« s petjem. Vstopnice se dobe v predprodaji od 25. v. m. dalje od 5.—7. ure v arhivu »Glasbene Matice« (soba št. 2). Vabila so se odposlala le v omejenem številu, vabljani pa so vsi prijatelji našega zbora. — Odbor.

Maribor.

— **V znak žalosti zaradi smrti vojvode** Mišića so na vseh tukajšnjih javnih poslopih razbešene žalne zastave.

— **Novo imenovani vladni komisari** dr. Poljanec je sedaj prevzel posle mestnega magistrata in bo po rešitvi vprašanja mestnega sosveta takoj sklical sejo občinskega sosveta.

— **Zaupniki Narodnega sveta** za neodrešeno ozemlje imajo 25. t. m. ob petih popoldne sestanke.

— **20 dinarske bankovce** odklanjajo. Tukajšnji trgovci se pritožujejo, da na pošti, pri davčnem uradu, kakor tudi pri glavni blagajnici Narodne banke odklanjajo 20 dinarske bankovce z ozirom na to, da kroži veliko falsifikatov, in da bodo ti bankovci vzeti iz prometa. Kaj naj torej napravijo trgovci s temi bankovci, ki so jih aneli v blagajni, ko jih je prisotničala vest o falsifikatih in odtegnitvi iz prometa? Tako postopanje mora vendar izpodkopati ves naš ugled in odvzeti trgovcem zaupanje v avtoriteto naših državnih naprav.

— **Nemškutarji kupujejo hiše.** Namesto da bi razni nemškutarji izginjali s tukajšnjega pozorišča, si še širijo svoja posestva. Tako je te dni kupil prošliti slovenščar dr. Juritsch vilo v Tomšičevem drevoredu 116.

— **Vprašanje obratnemu ravnateljstvu** južne železnice. Starejši delovodje v mariborskih delavcih južne železnice kakor Dornheim in drugi mislijo, da južna železnica plačuje delavce tudi za to, da opravljajo posle njihovih domačih kuiljev. Delavci na katere pade milostno izbira teh gospodov, se trudijo ves dan za domači blagor teh mogotcev in nakupujejo, pometajo, žagajo, vodijo pse na izprehod itd. Splošno sicer ni znano, da bi bili ti delavci od ravnateljstva južne železnice imenovani za telesne »Pflegernde« svojih delovodj, zlasti ne, ker stanejo južna železnica dnevno po 120 kron. Kaj reče k temu ravnateljstvo?

— **Obsodba luž.** Pitamica. Inž. Pitamic, ki je bil, kakor smo poročali, svojčas, aretiran zaradi suma, da je usmrtil svojo nevesto Macacevo, kasneje pa bil izpuščen na svobodo, ker se je po posredni komisiji dognalo, da jo je usmrtil le po nesrečnem naključju, je bil sedaj zaradi malomarnega ravnanja z orožjem obsojen na štiri mesece ječe.

Celje.

— **Povodom smrti vojvode** Zivojina Mišića vzhajajo raz uradnih poslopih celjskih žalne zastave.

— **Za vsposstavitev mestnega šolskega sveta.** Zastopniki JDS in JSOS so v zadnji seji mestnega sosveta podali protest proti uklenjenju avtonomije mesta Celja v šolskih zadevah ter odločno zahtevali, da se reaktivira prejšnji mestni šolski svet, ki je bil

laní avgusta meseca vsled klerikalnih intrig razpuščen.

— **Tihotapci z avstrijskimi nečigasantmi** bankovci v Celju zasaneč. Dne 18. t. m. ob 19. uri se je posrečilo organom celjske policije s pomočjo dveh žel. uslužbencev izslediti in aretirati dva dunajska židja, ki sta nameravala vtihotapiti v dveh našač zato pripravljenih kovčkih in steklenicah za 1.429.000 kron nečigasantih bankovcev. Kot pomagata sta bila aretirana neki Peter Ručigaj in Ivana Razgoršek. Vsi so bili oddani v zapore okrožnega sodišča. Bankovci, ki so bili večinoma po 100 K, so bili namenjeni za ozemlje, katero pripade nam po rapalski pogodbi.

— **Predzračni nemškutarji.** Na postaji v Petrovčah so javno hujkali proti državi nekateri celjski nemškutarji v družbi nekakega bivšega jugoslovanskega poročnika. Pri prihodu v Celje so jih nekateri izročili v zapor.

— **Aretirali so v Celju** Matijo Kolarja, ba je radi tega, ker je v nekem listu blatił visoke gospode.

— **Proselitev vojaških komand** v Celju. Preselila se je mestna komanda v Celju in Celjska puk. okrož. komanda iz vojašnice Kralja Petra I. v prostore bivšega okrož. sodišča.

— **Sestavili se je odbor** za ustanovitev officerskega doma v Celju.

— **Slučaj koz se je pojavil** na Ostrožnem v celjski okolici.

— **Šest smrtnih slučajev** je bilo od 17. do 20. t. m. v javni bolnici ter Celju in celjski okolici.

Primorje.

— **Slovenska gimnazija** v Ajdovščini. V nasprotju z zahtevami goriških Slovincem, naj se jim ustanovi gimnazija v Gorici, vztraja italijanska vlada na tem, da jim otvori tak zavod v Ajdovščini. Nedavno sta civilni komisar iz Gorice in ravnatelj žnidaršič že iskala v Ajdovščini primerne prostore za gimnazijo.

LJUBLJANSKI TRG.

— **Mesni trg** je dobro založen. Cena slanini je nekoliko padla. Na debelo se že kupi v prvovrstni kvaliteti po 46 K kg, riba in sal 48 do 50 K kg, mast 52 do 54 K. Prasičje meso je ostalo na ceni 30 in 32 K za kilogram. Telečje meso se stalno drži na ceni 20 in 22 K. Med ljubljanskimi mesarji in mestnim tržnim nadzorstvom se razvija zadnje tedne huda borba za podražanje govejega mesa. Mesarji se oprajo na delstvo katastrofalnega padanja cen svezim kožam od 50 K na 25 K za kg, ter padanju cen loja. Interesente se opazujajo, naj v lastnem interesu ter v interesu slovenskega konsumenta to nastalo krizo v mesarski obrli, ker bo trajala le kratek čas, mirno prenašajo. Dovoljenje podražanja bi izzvalo v najkrajšem času zopetno podražanje. Ker moramo smatrati goveje meso za kruhom kot najvažnejši konsumni artikel, se mora storiti vse kar mogoče, da se lahkomešno ne navija cen. Padanje cen živi teži po zunanji tržili je po doslihih poročilih že nastopilo in je naravna posledica težkemu padcu cen kož. Pričakovati je torej v najkrajšem času zjednačenja, tako da bo mogoče mesarjem s primernim dobičkom v polni meri nadaljevati obrate. Nakupovanje goveje živine za izvoz seveda v veliki meri zavira padanje cen živi teži, ker izvozniki lahko dražje kupujejo, zato se razvija padanje cen živi teži nekoliko počasneje in po raznih tržih različno. V interesu konsumenta kakor tudi mesarja - obrtnika je, da tiščino z vsemi sredstvi cene navzdol ter s poživovalnostjo prenašamo krize. Ako bi vsako nastalo krizo hoteli poravnati s takojšnjim podražanjem blaga, bi izzvalo to kompletno anarhijo v cenah ter bi tudi mesarja - obrtniku škodovalo. Ljubljanski mesarji se morajo zavedati, da bi sledila podražanju mesa za ljubljansko mesto takoj cela dežela. — Drobica 18 K, samo jagetina 24 K. Perutnine prihaja manj na trg. Divjačine in rib ni. Na sadnem trgu prevladuje južno sadje. Oranžne stanejo kos 2 K. Jabolka se plačujejo po kvaliteti od 5 do 12 K kg; 10 in 12 K se plačujejo samo najfinišne vrste. — Jajec je sedaj na ljubljanskem trgu čez potrebo. Plačujejo se po 2.50 do 3 K. Nadaljnega padca cene je pričakovati. Zelenjavje je na trgu za vsakdanje potrebe dovolj. Na Pogacarjevem trgu se dobi prvovrstne karfirole, kot redkost ljubljanskega trga. — Mleviski izdelki so ostali na prejšnji ceni. Moka št. 0 18 K. — Specerijsko blago kaže le prav lahke spremembe cen.

★

ZA VPOKOJENCE JUŽNE ŽELEZNICE.

Verujemo v obljubo ravnateljstva, da se nemudoma pomaga največjim revežem ter se s tem popravi nezasišani škandal v socialni politiki. Z upokojenci južne železnice mora simpatizirati vsa poštna javnost. Ni čuda, da se je pripetilo že več slučajev, ko so upokojenci umrli za lakoto. Navajamo le par slučajev o skandaloznih pokojnikih teh uslužbencev. Najvišji čimovnik kategorije upokojencev I. vrste v ljubljani višji nadzornik dobiava mesečno 630 K; nadzornik 500 K; uradnik, popolni invalid s številno rodbino 156 K; 99letni bivši sprevednik, ki je zvesto služil nad 30 let, dobiava 60 K; uslužbenec s 46 službenimi leti 80

kron; bivši zavrač brez roke z 10 člansko rodbino dobiava mesečno 42 K. Vdove po nesrečenih uslužbencev prejajajo mesečno 13 do 27 K itd. Mislimo, da je s tem beda dovolj dokazana. Za reveže se je z vsvo vnuemo in poživovalnostjo potoval komisar ministrstva saobračaja P. Romah v Ljubljani, kateremu ostanejo vpokojenci večno hvaležni. Naibž pa bo moral še z vsvo silo pritiskati, da jim končno pribori, kar imajo vsi drugi vpokojenci že od začetka vojne. Ravnateljstvo se je zgovarjalo, da nima kritja, a tudi točne evidence vpokojencev ne, ker izvršuje nakazila centrala na Dunaju. Prvo kakor drugo pa ne drži. V dotični seji je načelnik poverjenstva za socialno skrbstvo M. Jaklič navařal, da ima I. 2. gmotnih sredstev v svojih penzijskih fondih, ki se morajo razdeliti med nasledstvene države. Ti fondi obstoje večinoma iz hiš in posestev in so se vsled pada valute nominalno prav znatno povisali, da bi krili še mnogo višje penzijske obveze, ako se likvidirajo. Penzijski fond za sluge znaša 6 milijonov K v zlatu. — Tudi evidencija ni tako pomanjkljiva, saj je v isti seji povedal ravnatelj B., da znaša število vpokojencev na slov. ozemlju 1731, rodbinski članov in sirot je približno 2000, k temu še pride ca. 200 vpokojencev na hrvaškem ozemlju. Določeni nabavni pripevki bi torej znašali 2 milijona K, draginjske doklade pa mesečno 1 in pol milijona. Pri količini dobri volji se torej more in mora ugoditi pravičnim zahtevam. Storit pa se mora to takoj, ker vsako zavlačevanje pomeni umor.

Sport in turistika.

— **Vremensko poročilo.** Bohlinska Bistrica, 21. januarja 1921. ob 14. uri: Barometer: 740 (se dvigal tekem 24 ur od 738 na 740 m). Toplina: ob 7. uri jutraj —3° C; ob 14. uri na solncu 23° C. — Vreme: Jasno; inselacija učinkovita, božanstvena panorama. Sneg: Na prostem, v senčnih legah 28—35 cm, na osojnih legah deloma kopno, v višinah nad 1200 m 15 cm novega snega, v dolini: trd sneg brez sreža, suhi sneg je veter razmedel. Stanice: Osobito v dopoldanskih urah idealen. Smuka: Po sreni, dokler ga solnce ne omeči, manj ugodna. Skakalnica: Popolnoma urejena; trening zelo priporočljiv. Sankaljšče: »Belvedere« neuporabno. Ravenska pot za trening, ne pa za hitro vožnjo prav priporočljiva.

— **Planinski vestnik** bo izhajal od 1. februarja nadalje zopet redno vsak mesec kot pred vojno. Naročnina za celo leto stane 70 K. Prijaviti se je na naslov: Osrednji odbor Slov. plan. društva, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 2.

— **Nov prh snega**, (par centimetrov) je pal zadnje dni v višjih legah po Gorenjskem.

Gledališče in glasba.

— **Repertoar ljubljanskega gledališča:** Drama: Ponedeljek, 24. »Cvrček za pečlo« (E); torek, 25. (zaprtlo); sredo, 26. »Cvrček za pečlo« (D); četrtek, 27. »Sen kresne noči« v opernem gledališču ob dramskih cenah (A); petek, 28. Školika (B); sobota, 29. »Sen kresne noči«, v opernem gledališču ob dramskih cenah (C); nedelja, 30. »Školika« (izven); ponedeljek, 31. »Cvrček za pečlo« (C). — Opera: ponedeljek, 24. (zaprtlo); torek, 25. »Tosca« (B); sredo, 26. »Fra Diavolo« (E); četrtek, 27. »Sen kresne noči«, dramska predstava (A); petek, 28. »Rigoletto« (D 1); sobota, 29. »Sen kresne noči«, dramska predstava (C); nedelja, 30. »Fra Diavolo« (izven); ponedeljek, 31. (zaprtlo). — Zaradi obolotosti gospe Drvot se poje danes v nedeljo 23. t. m. mesto opere »Fra Diavolo« opera »Vesele žene windsorske«.

— **Glasbena Matica** naznanja, da se od najnovejših slovenskih muzikalij v pisarni Glasbene Matice in knjigarnah dobivajo sledeče skladbe: I. L. M. Škerjanc: 7 pesmi s spremljevaljem klavirja: 1. Beli oblaki, 2. Jesenska pesem, 3. Počitek pod goro, 4. Pred ogledalom, 5. Vizija, 6. Večerna impresija, 7. Fragment de la »Chanson viollette«. 2. Anton Lalovic: 12 pesmi za moški, mešani in ženski zbor v dveh zvezkih po 6 pesmi. V I. zvezku: Breza in hrast Lan, Kroparji, Pastirčki, Ples kralja Matjaža I. Zlato v Blatni vasi; v II. zvezku: Megle, Medved z medom, Kisa, Zeleni Jurij, Ples kralja Matjaža II., Zabe. Od ponatisov so občinstvu še na razpolago: 2 zvezka slovenskih koroških narodnih pesmi, katere je napisal Zdravko Svirakčić. Matej Hubad: Slovenske narodne pesmi I. zvezek, Oskar Dev: Slovenske narodne pesmi II. zvezek. Dobivajo se tudi: Pavčičev klavirski album slovenskih narodnih pesmi, St. Premrla 3 klavirske skladbe: Ob kolovratu, Pri otrocih in Vzdih; 3 mešani zbori: Emil Adamič: Mlad junak po vasi Jezdi, St. Premrl: Slovenska govorica, Anton Forster: Straža ob Adriji, Nadalje 4 samospeli, Fr. Gerbič: Pojden na prejo, Josip Pavčič: Ospavanka, Mohurčki, Ciciban-Cicifur, Oskar Dev: 3 samospeli: Zlata kanglica, Pastirica, Snegudičica; Jos. Nihl: Človeka nkar, Posebno pa opozarjamo na najnovejšo slovensko skladbo Lajovičeva in Skoriančeva, Mno-

go izvirnih slovenskih skladb je dala Glasbena Matica natisniti. Nahajajo se v tiskarni. Ko dospejo, objavimo.

Znanost in umetnost.

— **Dr. A. Ogris:** Borba za jugoslovansko državo. Cena 32 K, po pošti 1.80 K več. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Knjiga opisuje delovanje jugoslovanskega odbora v Londonu za časa svetovne vojne ter nam predčuje ves trud naših izselencev, ki so zbežali pred avstrijskimi rati v inozemstvo in tam delovali za jugoslavijo. Knjiga je pisana poljudno in se gladko čita. Kdor jo vzame v roke, jo z interesom prečita do konca.

— **Brinarjeve čitanke** za meščanske šole I. del se smejo po odloku poverjenstva za uk in bogočastje od 10. t. m. provizorično uporabljati tudi pri pouku slovenščine v I. in II. razredu srednjih šol, dokler ne izidele nove slovenske srednješolske čitanke.

— **Dober dan!** in nikakih bolečin ne boste imeli če vporabiate Fellerjev Elsa fluid in Elsa kroglice. 6 dvovalnih ali 2 šnečialne steklenice Elsa fluida 42.— K. 6 škarilic Elsa kroglic 18.— K. Ideal vseh sredstev za negovanje lenote so Fellerjeva obrazna nomada močnejše vrste 15.— K. Fellerjevo pravo medicinsko lilijno mlečno milo z znakom »Elsa« 19.— Fellerjeva Tannokina nomada za rast las veliki lonček 15.— K. — Tudi vsi drugi Elsa izdelki tvrdke Eugen V. Feller v Dorn Stubi. Elsatre št. 357 na Hrvatskem so vsesokoz zanesljivi in priporočljivi.

Mali oglasi.

Prodaja se:

— **POZORI MESARIJA POZORI** Lepo opremljena mesarija v večjem trgu Stalerske se da v najem. Naslov pove uprava »Jugoslavije«. 141

HOTELSKA HIŠA (PALACA)

— nova, na glavnem trgu mesta Slovenije pripravna obnem za kavarno, kino, trgovino ali večje industrijsko podjetje z večimi gospodarskimi poslopi vse v najboljšem stanju se radi gotovih okoliščin proda za 800.000 dinarjev. Ponudbe oziroma pogoj pod »Sedanjost in bodočnost« na upravo »Jugoslavije«. 142

HIŠA ENONADSTROPNA

— z 6 sobami, senčnatim vrtom, nekaj njiv ter celotnim gospodarskim poslopjem pod ure oddaljena od železniške postaje, pripravno za trgovino in vsako obrt, se proda. Naslov pove uprava Jugoslavije. 143

OVAS, KORUZA

— i pažulj na vagone dobi se uz najpogostejše cene kod M. Dimić, Zagreb, Turističeva ulica 24. Telefon 19—16. 133

PRODA SE PO NIZKI CENI:

— 1 nova orohova, 1 hrastova in 1 češnjava spalnica. Polze se pri Pavel Kosec, Mengeš 50. 134

PRODAM:

— 2 spalni opravi, 1 iz mahagonijevega lesa in več tisoč kosov orohovega furnirja. — Černe, mlzar, Zg. Šiška. 122

33 ZAVITKOV ZIME

— se po nizki ceni proda. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 136

PRODA SE:

— večja množina usnatih dokolent in več parov nosečih moških čevljev. Ivan Černe, sedlar, Zg. Šiška. 137

DOBRO OHRANJEN KLAVIR

— se proda za 8000 K, ravno tam citra. Polze so v uredništvu »Jugoslavije«. 139

PRODA SE

— popolnoma nov, nerabljen pisalni stroj znamke »The Courier«, vpraša in ugleda se v upravi »Jugoslavije«. 2461

— **VEČ POSESTEV MALIH IN VELIKIH** je na prodaj. Polze se pri g. Jakob Zupanc, Žiže 9, pošta Loče. 54

Službe:

— **BOLJ PRILETNA PAMETNA KUCHARICA** se išče, ki bi imela veselje tudi na vrtu vrodovati in sploh gospodinstvo peljati k mali družini dveh oseb. Zastopiti bi se morala tudi pri živini. Plačilo po dogovoru. Nastop lahko takoj. Naslov se zve pri upravi »Jugoslavije«. 135

Razno:

DAM V NAJEM

— Hotel Triglav na Jesenicah na več let, 1 modern lokal za gostilno in kavarno, 1 kuhinjo, 1 klet in dve sobe za stanovanje za 750 dinarjev mesečno. Plačati vnaprej. Polze se istotam v hotelu. 123

KORESPONDIRATI

— želita dve gospodini v starosti 20 do 25 let. Cenjene dopise pod »Sonja« in »Majda« do 5. februarja na upravništvo »Jugoslavije«. 144

ZAMENJA SE VIOLINA

— za ohranjen perlo. Povpraša se v upravi »Jugoslavije«. 150

M. Zevaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.

(Dolce.)

»Kaj vem, kako?« je vzkliknila markiza ter zvilila roke. »V moji navzočnosti je ukazala kraljica Belfegorja na vklepe pustolovca v pogrezo in na ga pokaže Gizele, kadar bo mrtve. Mislila sem, da te uboem natanko, zakaj novele je dala krona glava. Capestanga bi bil zadavil strah, in Gizele bi bila umorila bol; potemtako ne bi bilo pripomočlo niti teklo, niti strup, niti voda niti ogenj, niti ne lakota ali žej! Godilo se je to med nesrečno veselico, ki jo je priredil Concino. Ko sva mislili, da je smrt opravila svoje delo, sva poklicali Concina. Vsi trite, kraljica, on in jaz, smo sli skupaj v podzemlje. Toda našli nismo nikogar, ne Capestanga, ne Gizele, ne Belfegorja! Gotovo je rešil oboje letnika Nublec pod vplivom kakor sovražne sile: saj vendar poznaš brezmejno vdanost mojega sluga...«

»In kje je Belfegor zdaj?«

»Izgubil je. Ukazala sem ga iskat!«

»Kaj pravi njegova svetlost, maršal de Ancree?«

Leonora se je zamislila.

»Concino me hoče ubiti,« je dejala nato. »Obsodba je zapisana jasno v njegovih očeh. Moja smrt bo Concinoovo delo.«

»In vendar ga ljubite?«

»Da!« je odgovorila markiza.

Lorenzo je sklonil glavo ter pomislil z grozo in občudovanjem:

»Kako nedolžno je žensko srce! Bove ali bi ljubila Concina, ako bi gofil do nie tista čuvstva, ki ga navdajajo do Gizele? Sovraži jo prezira jo. Lepega dne jo umori — in ona ve vse to in ga obožava!«

»Da!« je povzela Leonora, kakor bi vedela za Lorenzove misli. »Ubiite me. Toda ne prej, preden ga ne odnem z vso srečo in močjo: šele kadar ga storim kralja, postane Concino moj krvnik. In tako je prav. Umrla bom srečna, ker bom vedela, da upiram zani. Dotlej pa me uboga kakor dete: ali veš, da se spravila s kraljico?«

»Potemtakem,« je vprašal Lorenzo »ste še vedno odločeni, povzdigniti Concina na kraljevski prestol?«

»Čemu naj bi opustila namen?«

se je zavzela markiza. »Sam si mi rekel, da je stvar mogoča.«

»To vam ponavljam tudi zdaj.«

»Moje delo ne pozna oddiha! Condé je v Bastiji, Angoulême takisto. Ovira me le še Guise. Kadar spravim s poti vse tri, mi bo ostalo iprača. Pretipala sem dušo pristavšem Condéja in Angoulême ter vem, kaj jim bo treba obliubiti, da stopijo na našo stran. Kadar bo vse pripravljen, odkoraka Concini v Louvre in se polasti kraljiča s svojo lastno roko!«

»Teda! ga ne mislite umoriti?«

»Ne,« je dejala markiza z okrutno hladnokrvnostjo. »Zdaj je njegova smrt nepotrebna in tudi nevarna: potem bomo videli kaj bo najbolje za nas. Vsi molji načrti, Lorenzo, pa slone brezpogočno na tem, da dobim Capestanga spet v svojo oblast. Sovražim ga ker je izialovil sleherni moje delo: ne morem se posloviti od sveta, dokler ga ne vidim mrtvega. In da ne morem pustiti Gizele žive, sama pa umreti, to veš! Lorenzo, domajal mi jih naiti. Vse, kar mi ukažeš, storim. Govori, reci besedo? Molčiš? Kaj meniš?«

Zeliščar se je zdel globoko zamisljen. Prendarjal je tole:

»Odločiti se moram za Gizele ali za Leonoro, za Capestanga ali Concina: za dobro, ki se le zdi nase, ali v meni ali za zlo, ki sem mu posvetil svoje življenje. Ako izberem zlo, postanem mogočnik nad mogočniki ter zagotovem uresničenie velikih sanj o vsesplošni katastrofi, na katerih je slonelo moje življenje, dokler se ni zbudil v mojem srcu kes. Ako izberem dobro, zavržem vse to in zaigram glavo.«

»Zakaj ne odgovoriš?« je povzela Leonora.

Lorenzo je molčal še vedno. V njegovi duši je zmagoval angel luči nad anjelem teme.

»Naiti jih?« je zamrmral nazadnje, kakor bi se vračal na zemljo.

»Da, naiti jih!« je vzkliknila markiza. »Naiti jih, za vsako ceno!«

»Mislimi hočem na to,« je rekel Lorenzo. »Idite v miru, signora.«

»Dotlej pa,« je povzela ona vstajale. »bom dala skrbno nadzorovati hiši v Progarski in Dauphinski ulici. Ali mi prisežeš, da boš podpiral s svojo znanostjo moj namen?«

»Prisežem, madame. Toda domnite dobro moje besede: ki niso zdaj več domneva, ampak gotovost ki se vresniči brezpogočno!«

»Govoril« je zamrmrala trepetaje.

»Concino Concini naj se varuje dotekniti bodisi Capestanga, bodisi Gizele, dokler ni kralj!«

»A potem?« je zasopla Leonora Galival.

»Potem mu bo dovoljeno vse. Prej na ako poizkusi storiti silo kateremukoli izmed njiju dveh, zapade nasilni smrti: nič ga ne reši v tem slučaju.«

»Odkod naj bi prišla nasilna smrt?«

»Od viteza Capestanga samega.«

»Od Capestanga!« je zaškrpala markiza.

»Tako praviš zvezde, madame. Prepričali ste se, da jih nihče ne ukani.«

Ko je Leonora odšla, si je rekel zeliščar s čudnim smehljajem:

»Zdaj, mislim, sta varna pred slehernim zlom, dokler ne postane Concini kralj. Oledal bom, da se to ne zveč nikoli!«

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK, KIPOROČA STVARNO IN NEPRISTRANSKO JE "JUGOSLAVIJA". ČITAJTE JO! NAROČAJTE JO!

Carinsko posredovanje

Izvršuje najtočnejše po najnižjih cenah

F. & A. UHER,
špedicijsko podjetje,
Maribor-Ljubljana.

Klobuke in slamnike

vseh vrst, od preprosti do najfinjših tudi vedno v zalogi tovarna klobukov in slamnikov

FRANC CERAR V STOB

pošta in žel. postaja Domžale p. Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani prevzema vsa naročila in moderniziranje tujstva Kovačević i Terešan v Prešernovi ulici št. 5, kjer se sprejema v sredo in soboto.

O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5

je največja zaloga moških in ženskih oblek po najnižjih cenah.

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

preje Vzajemno podporno društvo v Ljubljani
Kongresni trg št. 19. Poleg nuške cerkve.

Hranilne vloge po 4%
vloge v tek. računu po 3 1/2%
Plača rentni in invalidski davek sama.

Vrednost vlog je zajamčena v popolnoma varnih posojilih in drugih dobrih naložbah, poleg tega jamči za vloge lastno premoženje zadruga v znesku 600.000 K ter člani z jamstveno glavnico z 3.000.000 K.

Posojila na osebni kredit, proti vključbi na posestva, na vrednostne papirje, menice, proti raznim na zaslužbene prejemo f. t. d.

Transakcije za javne uslužbenke, transakcije dolgov v Avstriji. V letu 1920 je bilo uradnih 80 transakcij. Pojanila in prospekti brezplačno. Prošnje se rešujejo zelo hitro!

F. BRUMAT LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.
Mestni trg 25.

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami prepletkano hišo naj se obrne edino le na tvrdko:

Tone Malgaj, pleskar in ličar

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6. 1641

Iz Havre v Ameriko samo 6 dni.

Edina najkrajša črta preko Havre, Cherbourg in Antwerpen v New York. — Vozne listke in zadevna pojasnila izdaja edina koncesijonirana potovalna pisarna

Ivan Kraker v Ljubljani
Gospodarska (prej Marije Terezije) cesta 18, Kolizej.

Knjigarne in trgovine s papirjem ter g. trgovci!

Lične žepne koledarje za leto 1921

v obliki 6x4 cm komad po 2 K 80 v in 12x7 cm komad po 9 K dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani.

Poštni predal 74.

(Vedno v zalogi tudi lični notesi, bloki, pisar, knjige blag. dnevniki.)

»Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« naznanja žalostno vest, da je njen ustanovitelj, častni član in mnogoletni podpredsednik gospod

LUKA SVETEC,

notar, posestnik, častni član mnogih občin in društev, bivši drž. in dež. poslanec,

dne 21. januarja t. l. ob 2. uri zjutraj izdihnil svojo blago dušo.

Pokojnikov pogreb se vrši v nedeljo, 23. t. m. ob polu 4. uri popoldne na litjsko pokopališče.

V miru počivaj v slovenski zemlji, za katero si celo življenje neutrudljivo deloval!

Krznarstvo

A. Rot Ljubljana

Gradišče št. 7.

Sprejme v stroj kože divjačin, katere popolnoma izgotovi v garniture. — Sprejme isto v moderniziranje.

Stare in nove

pisalne stroje

se dobi zelo poceni v prvi specialni trgovini s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami. Zastopstvo pisalne stroja Kontinental

EDVARD LEGAT, Maribor.
Slovenska ulica 7.
Telefon 100 interurbna. Zadržajto eleri!

Trgovci! Trafikanti!

POZOR!

Cigaretni papir, strošnice vseh vrst, pis. papir, krema, kello, vazelina, rževne ribarice, kengjeke žetke, nogavice, rokavice, sviterje, žele, žabce, ankane, bombaž vseh znamk, vezalke, secalke, plavilo, ter vse galanterijsko blago kupite najceneje in po konkurenčnih cenah pri tvrdki

Oroslav Čertalič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Pozor gostilničarji!

Izvrstno zajamčena pristna mešana štajerska vina, nova, kakor stara nudi radi velike zaloge po zelo nizkih cenah

MIHAEL HAFNER, vinska trgovina, Sp. Šiška.

Ne zamudite ugodne prilike! — Vino se razpošilja v lastnih sodih — v Ljubljani se dostavlja na dom.

Mavec-gips

Edina razprodaja Stauzer specialnega gipsa SHS.

Alabaster I za zobotehnike	Gips-mavec	220 K
Alabaster II za modele		180 K
Stukatura za elektrike		140 K

za 100 kg inkl. vreče ab vagon Ljubljana nudi

KOSTA NOVAKOVIČ,
veletrgovina mavec-gipsa,
Ljubljana, Židovska ul. 1.

Jedilna soba

še dobro ohranjena iz oalisandrovega lesa se ugodno proda. Podrobnosti pove Anončni in informacni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje šte. 5.

100 GRUDEN.

Stane: broširana 24 kron, vezana 30 kron.

PRIMORSKE PESMI

Don se v "ZVEZNI KNJIGARNI", Ljubljana, Maribor, tu štev. 6.

Kapital: 20.000.000 kron.

Slovenska eskomptna banka

Rezerve okrog 6.000.000 kron.

Interesna skupnost s "Hrvatsko eskomptno banko" in "Srbsko banko" v Zagrebu. Ljubljana, Selenburgova ulica št. 1. Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut, — Eskompt menic, terjatev, faktur — Akreditivi — Borza.